

Wykaz osób, które zostaną odznaczone 15 stycznia 2016 r.:

Marian Bernert

Zatrudniony był jako ślusarz w Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek” w Katowicach. Brał udział w strajku, który miał miejsce na terenie kopalni w dniach 13–16 XII 1981 r. Podczas jego pacyfikacji w dniu 16 XII 1981 r. oddziały milicyjno-wojskowe użyły gazu łzawiącego, w wyniku czego Marian Bernert doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Został poddany kilkudniowej hospitalizacji, po której został zwolniony do domu.

Krzysztof Michał Białas

Działal w podziemnych strukturach zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność” w okresie od 13 XII 1981 r. do 4 VI 1989 r. Od 18 do 27 VIII 1988 r. w KWK „Moszczenica” w Jastrzębiu-Zdroju brał udział w strajku, którego uczestnicy domagali się legalizacji NSZZ „Solidarność”. Za udział w strajku został zwolniony z pracy z dniem 1 IX 1988 r. W dniu 28 X 1988 r. na Rynku w Katowicach brał udział w manifestacji; jej uczestnicy domagali się przywrócenia do pracy tych górników, z którymi dyrekcja KWK „Moszczenica” rozwiązała umowę o pracę z powodu uczestnictwa w sierpniowych wydarzeniach.

Jan Bożek

Należał do utworzonego we wrześniu 1980 r. Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju. Był jednym z organizatorów strajku w KWK „Manifest Lipcowy” w dniach 13–15 XII 1981 r. Internowany na mocy decyzji z dnia 13 XII 1981 r. i osadzony 22 XII 1981 r. w Zakładzie Karnym w Jastrzębiu-Zdroju, w którym przebywał do 28/30 XII 1981 r., kiedy to został przetransportowany do Aresztu Śledczego w Katowicach. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach z 28 IV 1982 r. postępowanie karne wobec Jana Bożka zostało umorzone. Dopiero wyrok Sądu Najwyższego – Izby Wojskowej w Warszawie z dnia 25 IX 1992 r. uniewinnił ww. od przypisanych mu czynów. W związku z kontynuowaniem nielegalnej działalności w ramach struktur podziemnych organizowanych przez Regionalną Komisję Wykonawczą Regionu Śląsko-Dąbrowskiego został ponownie aresztowany 10 XI 1982 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Katowicach, gdzie przebywał do czasu uchylecia internowania – 11 XII 1982 r.

Jacek Brzezina

Był studentem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W wyniku przeszukania mieszkania ww. w dniu 18 VI 1988 r. ujawniono 36 sztuk nielegalnych ulotek wydawanych przez NSZZ „Solidarność”, Konfederację Polski Niepodległej oraz Niezależne Zrzeszenie Studentów z regionów Śląsko-Dąbrowskiego oraz Mazowieckiego. Jacek Brzezina utrzymywał kontakty z osobami działającymi w środowisku opozycyjnym na Uniwersytecie Śląskim. Brał również udział w odbudowie struktur NZS na ww. uczelni.

Alfred Maciej Brzezinka

Był działaczem związkowym NSZZ „Solidarność” w KWK „Anna” w Wodzisławiu Śląskim, gdzie pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Zakładowej. Internowany 14 XII 1981 r.,

przebywał w ZK w Jastrzębiu-Szerokiej. Zwolniony z internowania 29 I 1981 r. Z powodu jego wypowiedzi dot. sytuacji politycznej w kraju oraz działalności prowadzonej przed wprowadzeniem stanu wojennego, w latach 1983–1989 pozostawał w zainteresowaniu operacyjnym SB w ramach kwestionariusza ewidencyjnego krypt. „Brzoza”.

Jan Burzyński

Był działaczem NSZZ „Solidarność” przy Hucie „Baildon” w Katowicach. Po wprowadzeniu stanu wojennego współorganizował w dniu 14 XII 1981 r. strajk okupacyjny w zakładzie pracy. 9 I 1982 r. został internowany i tego samego dnia w związku z toczącym się postępowaniem karnym został postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Gliwicach tymczasowo aresztowany. Przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach. Wyrokiem z dnia 29 III 1982 r. Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu skazał go na sześć miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres trzech lat. Na poczet orzeczonej kary sąd zaliczył ww. okres tymczasowego aresztowania od 9 I 1982 r. do 29 III 1982 r.

Mieczysław Chamik

Był członkiem NSZZ „Solidarność”, którego struktury organizował w Wojewódzkim Biurze Geodezji w Żywcu. Od września 1980 r. był przewodniczącym Komisji Zakładowej. W maju 1981 r. był delegatem na I Wojewódzki Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Podbeskidzie. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuował działalność opozycyjną w ramach TKK „Solidarność” Regionu Podbeskidzie w Żywcu. W jej ramach zorganizował struktury podziemnego pisma „Drzazga”, gdzie pełnił funkcję redaktora i drukarza. Ponadto brał udział w kolportażu ulotek, wydawnictw i biuletynów opozycyjnych. W dniu 27 IX 1982 r. za kontynuowanie działalności w konspiracyjnych strukturach zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność” został aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Bielsku-Białej. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Żywcu z 28 I 1983 r. został skazany na rok pozbawienia wolności. Nakazem Sądu Wojewódzkiego w Bielsku-Białej w dniu 27 V 1983 r. został zwolniony warunkowo. W 1989 r. był współzałożycielem KO „S” Ziemi Żywieckiej.

Bogusław Choina

Był działaczem NSZZ „Solidarność” w Instytucie Onkologii w Gliwicach, gdzie od września 1980 r. pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność”. W lipcu i grudniu 1981 r. został delegatem na I i II Walny Zjazd Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „S”. W latach 1981–1985 był członkiem Konfederacji Polski Niepodległej. Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności niepodległościowej, podejmując kolportaż wydawnictw i ulotek opozycyjnych. 17 XII 1981 r. został aresztowany i przewieziony do KMMO w Gliwicach, a następnie do Aresztu Śledczego w Bytomiu. 11 I 1982 r. został skazany przez Wojskowy Sąd Garnizonowy w Gliwicach na karę dwóch lat pozbawienia wolności. 25 II 1982 r. w wyniku rewizji Sąd Najwyższy podniósł wyrok do pięciu lat pozbawienia wolności. Od maja 1982 r. osadzony był w Areszcie Śledczym w Krakowie, a od sierpnia 1982 r. w Zakładzie Karnym we Wrocławiu. W grudniu 1982 r. ze względu na stan zdrowia wydano zgodę na przerwę w odbywaniu kary. Ostatecznie został zwolniony w kwietniu 1983 na mocy aktu łaski Rady Państwa.

Adam Czarnota

Od września 1980 r. należał do NSZZ „Solidarność” przy Zespole Szkół Mechanicznych w Częstochowie. Od 1982 r. jako działacz podziemia solidarnościowego kolportował nielegalne wydawnictwa, w tym m.in. dwutygodnik „CDN”, najdłużej wychodzące pismo podziemne w Częstochowie. Uczestniczył w demonstracji w dniu 11 XI 1982 r., po której został zatrzymany i pobity. Od 1986 r. zajmował się drukowaniem biuletynu „Wytrwamy”, wydawanego przez Regionalną Komisję Koordynacyjną NSZZ „S” w Częstochowie, do której należał w latach 1986–1989. Była to podziemna struktura regionalna utworzona w marcu 1985 r. Ponadto zorganizował Tymczasowy Komitet Zakładowy NSZZ „S” przy Zespole Szkół Mechanicznych w Częstochowie. W 1989 r. doprowadził do reaktywacji struktur NSZZ „Solidarność” w ww. placówce oraz założył Tymczasową Komisję Oświaty NSZZ „Solidarność”.

Jan Józef Dąbrowa

Działacz NSZZ „Solidarność”. Internowany 13 XII 1981 r., przebywał w ośrodkach odosobnienia w Jastrzębiu-Zdroju, Kokotku oraz Uhercach, skąd został zwolniony 12 VII 1982 r. Za działalność niepodległościową i kolportowanie nielegalnych wydawnictw Prokuratura Rejonowa w Oświęcimiu zastosowała wobec ww. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. W okresie od 4 V 1984 r. do 25 VII 1984 r. przebywał w Areszcie Śledczym w Katowicach i Bielsku-Białej. W latach 1983–1988 podlegał inwigilacji szczególnej przez Służbę Bezpieczeństwa PRL w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego o kryptonimie „Student” oraz SOR o kryptonimie „Grupa”.

Grzegorz Długi

Od września 1980 r. był działaczem NSZZ „Solidarność” przy Sądzie Wojewódzkim w Katowicach. Po wprowadzeniu stanu wojennego został w dniu 16 XII 1981 r. internowany, a następnie aresztowany. Przetrzymany był w Areszcie Śledczym w Katowicach. 14 I 1982 r. decyzją Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach został uniewinniony i zwolniony z więzienia. W 1982 r. został zwolniony z pracy w sądownictwie. Od czerwca 1982 r. był jednym z założycieli Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność”, w ramach której organizował nielegalne struktury. W latach 1982–1985 organizował kolportaż wydawnictw niepodległościowych i innych materiałów opozycyjnych. W dniu 23 X 1982 r. został ponownie internowany. Przebywał w ośrodku odosobnienia w Katowicach. W grudniu 1982 r. został aresztowany i umieszczony w Areszcie Śledczym w Mysłowicach. W kwietniu 1983 r. został uniewinniony przez Wojskowy Sąd Garnizonowy w Katowicach. W latach 1983–1986 był wielokrotnie przesłuchiwany i zatrzymywany na 48 godzin.

Marek Włodzimierz Dmitriew

Był działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Po ogłoszeniu stanu wojennego przedostał się do Huty „Baildon” w Katowicach, gdzie dołączył do strajku załogi zakładu jako jeden przedstawicieli NZS.

Z uwagi na uczestnictwo w ww. akcji protestacyjnej został 17 XII 1981 r. internowany. Przebywał w Zabrze-Zaborzu oraz Uhercach, skąd 23 VII 1982 r. został zwolniony. W latach 1982–1987 zastrzeżono mu wyjazdy za granicę. Z uwagi na posiadany autorytet wśród młodzieży akademickiej oraz podejmowaną w dalszym ciągu działalność opozycyjną pozostawał w zainteresowaniu organów bezpieczeństwa państwa w ramach SOS/SOR „Niepoprawny” (1982–1986 oraz 1987–1990; materiały zniszczone), SOS „Syndrom” (1985–1987) oraz SOS „Ligota” (1986).

Janusz Franciszek Fałkiewicz

Był działaczem NSZZ „Solidarność” także po wprowadzeniu stanu wojennego i zdelegalizowaniu struktur związku. Zajmował się drukiem i kolportażem nielegalnych wydawnictw. W dniu 26 II 1982 r. w ramach czynności śledczych funkcjonariusze Wydziału Śledczego WUSW w Katowicach dokonali przeszukania jego mieszkania, czego efektem była konfiskata prasy bezdebitowej oraz ujawnienie i likwidacja nielegalnej pracowni poligraficznej. Internowany 27 II 1982 r. w ośrodku odosobnienia w Zabrze-Zaborzu. Decyzję o internowaniu uchylono 12 VII 1982 r. Pomimo internowania i inwigilacji przez Służbę Bezpieczeństwa PRL, szczególnie dotkliwej na przestrzeni lat 1982–1985, oraz zastrzeżenia wyjazdów za granicę kontynuował działalność opozycyjną na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności. Współorganizował pomoc materialną dla represjonowanych i ich rodzin. Ponadto współpracował z konspiracyjną organizacją działającą pod nazwą Polskie Państwo Podziemne „Polska Walcząca” (PPP „Polska Walcząca”) Obszar Południowy, której nadrzędnym celem było wydawanie i kolportaż biuletynu pt. „Solidarność”.

Dariusz Andrzej Gospodarek

Prowadził działalność związkową m.in. jako członek KZ NSZZ „S” przy Hucie im. Bolesława Bieruta w Częstochowie. Po delegalizacji „S” nadal działał w podziemnych strukturach kontynuujących statutową działalność związkową (Tymczasowa Komisja Regionalna NSZZ „S” Częstochowa). Kolportował na terenie Częstochowy i zakładu pracy nielegalne wydawnictwa, m.in. „CDN”. Organizował punkty poligraficzne i akcje malowania napisów. Za podziemną działalność związkową został aresztowany i osadzony od 17 IV do 26 VII 1983 r. w Areszcie Śledczym w Częstochowie. Zwolniony na mocy amnestii. Rozpracowywany operacyjnie w ramach spraw: SOS „Gospodarz”, SOR „Struktura”, SOR „CDN”, prowadzonych w latach 1983–1990.

Wacława Grohman

Jako członek NSZZ „Solidarność” utworzyła w dniu 19 XII 1981 r. wraz z Romanem Zapłatą i Ewą Kiślak grupę o nazwie „REK”, która organizowała pomoc dla rodzin osób internowanych oraz drukowała i kolportowała ulotki i wydawnictwa podziemne na terenie Częstochowy. W związku z podjętą działalnością została zatrzymana dnia 3 III 1982 r., po czym 5 III 1982 r. aresztowana i osadzona w Areszcie Śledczym w Lublińcu. Z uwagi na zły stan zdrowia Wacława Bednarska (obecnie Grohman) została zwolniona z aresztu 14 V 1982 r., a prowadzone wobec niej postępowanie karne zostało zawieszone. 28 VII 1983 r. postępowanie wobec założycielki grupy „REK” umorzono na podstawie ustawy amnestyjnej.

Równolegle do postępowania śledczego i sądowego Służba Bezpieczeństwa w Częstochowie prowadziła działania operacyjne w ramach sprawy o kryptonimie „REK”, które spowodowały rozbięcie grupy „REK” i aresztowanie jej twórców.

Jan Grzegorz Harasym

Działacz NSZZ „Solidarność”. Od 1980 r. członek Komisji Wydziałowej „S”, działacz Konfederacji Polski Niepodległej oraz lokalnych struktur Komitetu Więzionych za Przekonania. Decyzją Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach internowany w dniu 16 XII 1981 r. i osadzony w ośrodkach odosobnienia w Strzelcach Opolskich, Uhercach, Załężu oraz Łupkowie. Zwolniony z internowania 23 VII 1982 r. W sierpniu 1982 r. współorganizował Miejski Komitet Oporu NSZZ „Solidarność” w Siemianowicach Śląskich, którego działalność była finansowana m.in. ze sprzedaży znaczków poczty podziemnej wykonywanych osobiście przez Jana Harasyma.

Jerzy Witold Jachnik

Od jesieni 1980 r. działacz NSZZ „Solidarność”. Za wspieranie i udzielanie pomocy osobom prowadzącym działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności, udzielenie pomocy poszukiwanemu listem gończym działaczowi „Solidarności” Patrycjuszowi Kosmowskiemu, Jerzy Jachnik w dniu 19 I 1982 r. został tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Bielsku Białej, gdzie przebywał do 7 IV 1982 r. Wyrokiem wydanym przez Sąd Wojewódzki w Bielsku Białej 25 III 1982 r. ww. został skazany na rok pozbawienia wolności w zawieszeniu na trzy lata.

Tadeusz Janas

Działal w NSZZ „Solidarność” w Zakładzie Mechanizacji Budownictwa „Zremb” w Tychach, gdzie w dniach 14–17 XII 1981 r. uczestniczył w strajku. Tymczasowo aresztowany dnia 25 XI 1983 r. i osadzony kolejno w: RUSW w Tychach, WUSW w Katowicach oraz w Areszcie Śledczym w Katowicach i Mysłowicach. Na mocy amnestii zwolniony 25 VII 1984 r. Podczas pobytu w Areszcie Śledczym z ww. rozwiązano umowę o pracę, pozostawał bez zatrudnienia od lutego do września 1984 r. Zatrzymywany prewencyjnie na 48 godzin. Organizator pomocy na rzecz rodzin osób internowanych; współorganizator manifestacji rocznicowych 3 V i 11 XI. W latach 1984–1988 współorganizator Mszy za Ojczyznę w Tychach. W latach 1988–1989 członek Miejskiej Komisji Koordynacyjnej „S” w Tychach, a od sierpnia 1987 r. członek KPN. Był objęty kontrolą operacyjną w ramach SOR „Drukarz” oraz KE „Janek”.

Jerzy Janz

Działacz NSZZ „Solidarność” od początku istnienia związku. W dniu 13 V 1982 r. uczestniczył w strajku w Fabryce Samochodów Małolitrażowych w Tychach, za co decyzją z dnia 14 V 1982 r., wydaną przez Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach, został internowany w ośrodku odosobnienia w Zabrze-Zaborzu, gdzie przebywał w okresie od 16 V 1982 r. do 24 VII 1982 r.

Andrzej Jarczewski

Działacz NSZZ „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego działał w podziemnej strukturze związkowej „Drugi Garnitur Gliwickiej Delegatury »Solidarności«”. Był jednym z inicjatorów powołania w dniu 13 XII 1981 r. „Akademickiej Grupy Oporu Politechniki Śląskiej” („AGO”), która działała do 1989 r. W okresie od połowy 1982 r. do 1983 r. wchodził w skład zespołu redakcyjnego „Manifestacji Gliwickiej” – nielegalnego biuletynu Gliwickiej Delegatury TKK NSZZ „S”. W ramach działalności w „AGO” współorganizował manifestacje uliczne studentów w Gliwicach w dniach 3 V 1982 r. i 31 VIII 1982 r. Z dniem 31 XII 1982 r. został zwolniony z pracy na Politechnice Śląskiej na podstawie decyzji Uczelnianej Komisji Kwalifikacyjnej z powodu „braku perspektyw osiągnięć naukowych oraz niewłaściwej postawy politycznej i społecznej”. Mimo zwolnienia z pracy, które podyktowane było względami politycznymi, nie zrezygnował z prowadzonej działalności. W latach 1983–1985 był autorem audycji podziemnego Radia „Solidarność”. Za powyższą działalność został tymczasowo aresztowany 25 IX 1985 r. i osadzony w Areszcie Śledczym w Katowicach, gdzie przebywał do 3 IX 1986 r. Jako działacz podziemnych struktur „Solidarności” pozostawał w operacyjnym zainteresowaniu Służby Bezpieczeństwa w ramach spraw o kryptonimach: „Redaktor”, „Wiosna”, „Balon” oraz „Samodzielni”, prowadzonych w latach 1980–1989.

Tadeusz Jedynak

Organizator strajku w KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju w dniach 29–31 VIII 1980 r., wszedł w skład MKR, uczestniczył w podpisywaniu tzw. Porozumienia jastrzębskiego. Od stycznia 1981 r. był członkiem Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „S” jako reprezentant Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Od 22 I 1981 r. pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiej NSZZ „S”. Internowany 13 XII 1981 r., przebywał w areszcie KWMO w Katowicach, następnie w Zabrze-Zaborzu, Łupkowie, Załężu. Decyzję o internowaniu uchylono 23 XII 1982 r. Po zwolnieniu z internowania ponownie w konspiracyjnych strukturach „Solidarności”. Wszedł do Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „S”, przyjmując jednocześnie funkcję przewodniczącego tajnej Regionalnej Komisji Wykonawczej Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „S”. Poszukiwany przez władze PRL, ukrywał się na terenie Polski. W wyniku działań poszukiwawczych 17 VI 1985 r. został zatrzymany na terenie Warszawy i umieszczony w Areszcie Śledczym w Warszawie. Zwolniony 12 IX 1986 r. Po utworzeniu Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ „S” wszedł w jej skład. Był inspiratorem i organizatorem wielu nielegalnych manifestacji oraz wieców, za co był kilkakrotnie karany przez Kolegium ds. Wykroczeń w latach 1986–1988. W sierpniu 1988 r. zaangażował się w akcję strajkową w KWK „Manifest Lipcowy” i został członkiem Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego, mimo iż nie był pracownikiem kopalni od 1981 r. W latach 1985–1988, w związku z prowadzoną działalnością w strukturach „S”, wobec Tadeusza Jedynaka toczyły się postępowania śledcze, prokuratorskie i sądowe. W latach 1981–1989 ww. był inwigilowany przez SB w Katowicach w ramach SOR „Kierownik”, którą zakończono 11 XII 1989 r. po zalegalizowaniu NSZZ „S”.

Leszek Kałahurski

Działacz Niezależnego Zrzeszenia Studentów przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Po 13 XII 1981 r. zaangażował się w działalność opozycyjną. Uczestnik strajku zorganizowanego przez studentów ww. uczelni przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. Był działaczem Komitetu Samoobrony Społecznej KOR oraz ośrodków Duszpasterstwa Akademickiego w Gliwicach. Zajmował się produkcją i kolportażem pism i ulotek sygnowanych przez NSZZ „Solidarność” i KPN, m.in.: „Serwis Informacyjny Regionalnego Komitetu Strajkowego NSZZ »Solidarność« Dolny Śląsk”, „Bibuła” – biuletyn Miejskiego Komitetu Oporu NSZZ „S” w Zabrzu. Był także posiadaczem licznych wydawnictw bezdebitowych. Brał udział w tworzeniu redakcji wydawnictw niezależnych takich jak: „Omega”, „Wektory”, „Nowa Ława”. Internowany 24 III 1982 r., następnie postanowieniem Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Gliwicach tymczasowo aresztowany. 5 V 1982 r. Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach skazał go na rok i sześć miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na cztery lata. Tego samego dnia został zwolniony z aresztu. Ponownie internowany 6 V 1982 r. i przewieziony do ośrodka odosobnienia w Zabrzu-Zaborzu, a następnie do Łupkowa, skąd został zwolniony 12 VII 1982 r.

Waldemar Kapłon

Od 1978 r. działacz KOR, następnie NSZZ „Solidarność” – zarówno legalnych, jak i podziemnych jej struktur. W dniach 14–15 XII 1981 r. na terenie KWK „1 Maja” w Wodzisławiu Śląskim zorganizował strajk; wszedł też w skład komitetu strajkowego. Internowany od 15 XII do 29 XII 1981 r. w ośrodku odosobnienia w Jastrzębiu-Zdroju, następnie tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Gliwicach. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego na sesji wyjazdowej w Katowicach w dniu 19 I 1982 r. skazany na rok i sześć miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na trzy lata. Był objęty kontrolą operacyjną w ramach: Kwestionariusza Ewidencyjnego krypt. „Kapral”, Spraw Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Bruno”, „Gra” oraz Spraw Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Grupa”, „Msza”, „Łaźnia”.

Jarosław Kapsa

Współtwórca organizacji „Ruch Młodej Polski” oraz jej reprezentant na terenie Częstochowy (1979 r.). Od 1981 r. należał do NSZZ „Solidarność”. Uczestniczył jako korespondent w I Krajowym Zjeździe Delegatów NSZZ „S” w Gdańsku w dniach 5–10 IX oraz 26 IX – 7 X 1981 r. Był pracownikiem Działu Interwencji i Propagandy Zarządu Regionalnego NSZZ „S” w Częstochowie. Internowany na mocy decyzji KWMO w Częstochowie z 31 XII 1981 r. Przebywał w ośrodkach odosobnienia w Zabrzu-Zaborzu, Łupkowie, Rzeszowie oraz Nowym Łupkowie od 5 I do 23 XII 1982 r. 25 II 1985 r. zorganizował w Częstochowie indywidualną akcję protestacyjną, której celem było zamanifestowanie stanowiska w sprawie podwyżki cen. W rezultacie został zatrzymany i osadzony w areszcie WUSW w Częstochowie. Po przeprowadzonej rozmowie profilaktyczno-ostrzegawczej zwolniono go do domu. 26 V 1985 r. w jego mieszkaniu utworzono Komitet Obrony Interesów Społeczeństwa Regionu Częstochowskiego, w którym ww. objął funkcję rzecznika prasowego. We wrześniu 1985 r. został zatrzymany podczas drukowania nielegalnych biuletynów, m.in. magazynu „Wytrwamy”, w którym wyszydzał ówczesny ustrój i naczelne organy PRL. Na mocy

postanowienia Prokuratury Wojewódzkiej w Częstochowie z dnia 28 XII 1985 r. został osadzony w Areszcie Śledczym w Częstochowie, w którym przebywał od 3 do 23 I 1986 r., a od 23 I do 21 III 1986 r. w Areszcie Śledczym w Katowicach. Prokuratura Wojewódzka w Częstochowie wydała 27 III 1986 r. postanowienie o warunkowym umorzeniu postępowania karnego, uchylając tym samym areszt wobec ww. W 1986 r. został w regionie częstochowskim przedstawicielem „Komisji ds. Interwencji i Praworządności NSZZ »S«”, której podstawowym zadaniem było gromadzenie danych o łamaniu prawa przez rząd PRL oraz pełnienie społecznej kontroli nad organami administracji państwowej i wymiaru sprawiedliwości. W marcu 1987 r. utworzono Tymczasową Radę Regionalną NSZZ „S” Ziemi Częstochowskiej, a ww. został jej rzecznikiem. W latach 1987–1989 był delegatem Regionalnej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „S” Częstochowa do kontaktów z RKW NSZZ „S” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. W 1989 r. został sekretarzem RKO NSZZ „S” w Częstochowie i kandydatem na posła, a po wyborach – posłem na Sejm.

Władysław Kościelniak

Był pracownikiem Kopalni Węgla Kamiennego „Wujek” w Katowicach. Brał udział w strajku, który miał miejsce na terenie kopalni w dniach 13–16 XII 1981 r. W dniu 16 XII 1981 r. podczas pacyfikacji kopalni przez oddziały milicyjno-wojskowe został postrzelony i w wyniku obrażeń doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Eugeniusz Kowalski

Brał udział w strajkach w KWK „Jastrzębie”, które odbywały się 28 VIII – 3 IX 1980 r., 13 - 5 XII 1981 r. oraz w sierpniu 1988 r. W ostatnim strajku należał do straży strajkowej. W okresie od 1982 do 1989 r. brał udział w działaniach podziemnych struktur „Solidarności”.

Jerzy Kronhold

W latach 1963–1968 student polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Uczestnik i jeden z głównych inspiratorów tzw. wydarzeń marcowych na terenie Krakowa. Współtwórca tzw. Nowej Fali w Krakowie oraz członek grupy poetyckiej „Teraz”, działającej przy studenckim klubie „Jaszczury”. Na terenie swojego rodzinnego miasta Cieszyna organizował spotkania młodych poetów i młodzieży studenckiej. Był członkiem międzynarodowego ruchu społecznego opozycji demokratycznej pod nazwą „Solidarność Polsko-Czechosłowacka”. Zaangażowany w organizację manifestacji politycznych w Cieszynie oraz przerzut wydawnictw opozycyjnych (stworzenie kanału łączności pomiędzy Cieszynem a Opawą). Poddany kontroli operacyjnej ze strony organów bezpieczeństwa w ramach prowadzonych spraw.

Tadeusz Krywult

Od wiosny 1982 r. do października 1983 r. w Bielsku-Białej prowadził działalność w ramach konspiracyjnych struktur zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność”. Współzałożyciel i przewodniczący Tymczasowej Komisji Zakładowej „S” przy Fabryce Samochodów Małolitrażowych, organizator akcji zbierania składek związkowych i wypłaty świadczeń,

kolporter nielegalnych wydawnictw podziemnych, m.in. „Solidarności Podbeskidzia” i „Obserwatora Wojennego”, drukarz pisma TKZ „Informator NSZZ »S«” przy FSM. Członek Regionalnej Komisji Wykonawczej „Trzeci Szereg” NSZZ „S” Regionu Podbeskidzie – najdłużej działającej i najbardziej aktywnej podziemnej struktury na terenie województwa bielskiego, powstałej po 13 XII 1981 r. i działającej do ponownej legalizacji związku w 1989 r. W połowie 1983 r. struktury Trzeciego Szeregu zostały rozbite, a wobec kilkunastu działaczy (w tym wobec Tadeusza Krywulcia) Prokuratura Wojewódzka w Bielsku-Białej sporządziła akt oskarżenia, zarzucając kierowanie nielegalnym związkiem. 12 XII 1983 r. ww. został tymczasowo aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Bielsku-Białej. Ze względu na stan zdrowia zwolniony 1 VI 1984 r. Postępowanie karne w powyższej sprawie umorzono 25 VII 1984 r.

Andrzej Adam Kuczyński

Działal w strukturach zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność” w latach 1986–1989. W ramach ww. działalności zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw, uczestniczył również w pro-solidarnościowych manifestacjach. Od 18 do 27 VIII 1988 r. brał udział w strajku w KWK „Moszczenica” w Jastrzębiu-Zdroju, którego uczestnicy domagali się legalizacji NSZZ „Solidarność”. Należał wówczas do straży strajkowej, odpowiedzialnej za zabezpieczenie strajku. W rezultacie Andrzej Kuczyński został zwolniony z pracy w ww. zakładzie.

Daniel Kućma

Był zatrudniony jako stolarz w Szczecińskim Przedsiębiorstwie Budownictwa Przemysłowego nr 1. W dniu 17 XII 1970 r., w godzinach 16.30-18.00, w trakcie demonstracji przed gmachem Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Szczecinie śmiertelnie postrzelono 11 osób, w tym Daniela Kućmę. Daniel Kućma zmarł w szpitalu 21 XII 1970 r. w wyniku rany postrzałowej klatki piersiowej i złamania postrzałowego kości ramieniowej. Kilka dni później został pochowany w miejscowości Ceber k. Staszowa.

Maciej Kudła

Działacz NSZZ „Solidarność” w Centralnych Zakładach Automatyzacji Hutnictwa w Katowicach. W miejscu pracy znany z radykalnych poglądów antykomunistycznych. Po wprowadzeniu stanu wojennego podjął działalność niepodległościową. Spotykał się z innymi działaczami zdelegalizowanych struktur NSZZ „S”. W latach 1983–1984 zaangażował się w ramach Komitetu Oporu Społecznego w kolportaż literatury niepodległościowej i ulotek na terenie Katowic.

Leopold Łukaszewicz

Działacz NSZZ „Solidarność”, także nielegalnych struktur związku. Jako pracownik KWK „Mysłowice” w Mysłowicach uczestniczył w tworzeniu Komitetu Założycielskiego NSZZ „S” przy ww. kopalni. Stał na czele Komisji Informacji i Kolportażu, działającej w ramach Komitetu Założycielskiego NSZZ „S”. Był jednym z inicjatorów złożenia w dniu 1 II 1989 r. w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach wniosku o rejestrację struktur zakładowych „Solidarności” przy KWK „Mysłowice”. Organizował liczne wiece i manifestacje, a obliczu

nadchodzących zmian ustrojowych uczestniczył w kampanii wyborczej na rzecz kandydatów wystawionych z list Komitetów Obywatelskich. Z uwagi na prowadzoną działalność opozycyjną inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa PRL w latach 1987–1989 w ramach SOS o kryptonimie „Górnicy”.

Jan Łużny

W latach 1981–1983 działacz związkowy. Pełnił funkcję wiceprzewodniczącego KZ NSZZ „Solidarność” przy Hucie Cynku w Miasteczku Śląskim. Był członkiem Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego, członkiem Krajowej Komisji Porozumiewawczej, został też wybrany na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „S”. Internowany w okresie od 13 XII 1981 r. do 11 XII 1982 r. Zaangażowany w kolportaż czasopism bezdebitowych i organizację wystąpień o charakterze antypaństwowym. Członek KPN. W maju 1983 r. opuścił kraj, udając się wraz z rodziną na emigrację do USA.

Henryk Marchewka

Działacz opozycji w latach 1980–1989. Po ogłoszeniu stanu wojennego próbował nakłonić część pracowników krakowskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego KRAKBUD do akcji protestacyjnej. Pomimo przeprowadzenia z nim rozmowy ostrzegawczej nie zaniechał działalności, m.in. usiłował nawiązać kontakty z byłymi działaczami Komitetu Zakładowego NSZZ „Solidarność” celem przeprowadzenia zbiórki pieniędzy na rzecz internowanej przewodniczącej KZ NSZZ – Anny Galus. W wyniku weryfikacji pracowników przedsiębiorstwa Henryk Marchewka (podobnie jak inni pochodzący z poza terenu woj. krakowskiego) został zwolniony z pracy. Następnie związał się z warszawską grupą redakcyjną „KAT”. 15 VI 1986 r. został zatrzymany wraz z innymi osobami w trakcie druku nielegalnego czasopisma „KAT” i tymczasowo aresztowany. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy z 23 VI 1986 r. został skazany na 1,5 roku pozbawienia wolności i osadzony w Zakładzie Karnym w Białolecie, gdzie przebywał od 18 VI do 15 VIII 1986 r., kiedy to skorzystał z amnestii i wyszedł na wolność. Pomimo aresztowania w 1986 r. nie zaprzestał sprzecznej z ówczesnym prawem działalności politycznej, utrzymując kontakty z byłymi działaczami „Solidarności”, w tym również z terenu Gliwic, gdzie był kolporterem wydawnictw bezdebitowych. W trakcie obrad Okrągłego Stołu kolportował na terenie parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Gliwicach prasę „Solidarności”. Podczas całej swej działalności opozycyjnej był kilkakrotnie przesłuchiwany przez SB.

Anna Nitsz

Była działaczką NSZZ „Solidarność” na terenie Katowic, Mysłowic i Sosnowca. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuowała działalność związkową m.in. kolportując ulotki oraz udzielając pomocy osobom ukrywającym się. Z uwagi na podejmowaną działalność została tymczasowo aresztowana 30 VIII 1982 r. i dzień później osadzona w Areszcie Śledczym w Katowicach. Postanowieniem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Gliwicach w dniu 23 XII 1982 r. zmieniono środek zapobiegawczy w postaci aresztu tymczasowego na dozór MO i z dniem 23 XII 1982 r. zwolniono ww. z aresztu. Wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Katowicach z dnia 20 I 1983 r. została skazana na rok pozbawienia wolności i 65 tys. zł grzywny w zawieszeniu na trzy lata.

Marek Nowicki

Prowadził działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności. Od 1980 r. był działaczem NSZZ „Solidarność”, zajmował się drukowaniem oraz kolportowaniem podziemnego pisma „Wolny Związkowiec”. W latach 1988–1989 pełnił funkcję redaktora naczelnego wspomnianego pisma. W chwili wprowadzenia stanu wojennego brał udział w strajku na Wydziale Automatyki „Huty Katowice”. Ze względu na swoją działalność opozycyjną 21 VIII 1982 r. został zatrzymany, a następnie tymczasowo aresztowany. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego z dnia 25 X 1982 r. skazany na dwa lata pozbawienia wolności w zawieszeniu na pięć lat. Po zwolnieniu z aresztu internowany w okresie od 25 X do 11 XII 1982 r. w Zabrze-Zaborzu. Ponownie aresztowany 14 VI 1984 r., zwolniony na mocy amnestii 27 VII 1984 r. W latach 1988–1989 był przewodniczącym Komisji Wydziałowej „Solidarność” w Zakładzie Automatyki Huty „Katowice”. Na przestrzeni lat 1982–1985 rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa w ramach spraw operacyjnych kryptonim „7” oraz „Centrum”.

Jacek Okoń

Był działaczem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Uczestniczył w nielegalnych strajkach i manifestacjach studenckich. Był współredaktorem biuletynu „Ad Rem”. Internowany w okresie od 13 V 1982 r. do 23 VII 1982 r. na wniosek Wydziału III-1 KWMO w Katowicach i osadzony w ośrodku odosobnienia w Zabrze-Zaborzu. Po zwolnieniu z internowania objęty kontrolą operacyjną przez Służbę Bezpieczeństwa PRL w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego o kryptonimie „Łosoś”, prowadzonego przez pion III MUSW w Zabrzu w latach 1983–1989.

Grzegorz Opala

Był jednym z założycieli NSZZ „Solidarność” w Centralnym Szpitalu Klinicznym w Katowicach oraz na Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, gdzie od 10 XII 1980 r. pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej. Był również delegatem na I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „S” oraz członkiem Komisji Uchwał i Wniosków. W 1981 r., będąc członkiem Komisji Koordynacyjnej Akademii Medycznych, uczestniczył w rozmowach prowadzonych z Ministerstwem Zdrowia. Po wprowadzeniu stanu wojennego zajął się organizowaniem pomocy dla represjonowanych, w tym opieki nad rannymi górnikami z KWK „Wujek”, przewiezionymi do Centralnego Szpitala Klinicznego. Był również jednym z twórców Duszpasterstwa Akademickiego Pracowników Nauki oraz kierownikiem sekcji lekarskiej przy Biskupim Komitecie Pomocy Internowanym i Uwięzionym. W 1982 r. był członkiem Regionalnej Komisji Konsultacyjnej. W latach 1983–1987 był członkiem zaplecza tzw. merytorycznego Regionalnej Komisji Wykonawczej Regionu Śląsko-Dąbrowskiego oraz kierownikiem Społecznej Komisji Zdrowia.

Bożena Ostrowska

Działaczka NSZZ „Solidarność” w Częstochowie. Po wprowadzeniu stanu wojennego zajmowała się redagowaniem i kolportowaniem materiałów związkowych takich jak: „Z dnia

na dzień”, „Gazeta Wojenna” oraz „CDN”. Organizowała w swoim mieszkaniu spotkania działaczy NSZZ „S” z terenu Częstochowy. W związku z powyższym w dniu 8 III 1982 r. została zatrzymana, a następnie aresztowana na podstawie postanowienia Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Gliwicach i osadzona w Zakładzie Karnym w Lublińcu, gdzie przebywała do 8 V 1982 r. W wyniku postępowania sądowego została uznana winną i skazana 8 V 1982 r. przez Sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na karę roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na trzy lata oraz karę 10 tys. złotych grzywny. Inwigilowana przez Służbę Bezpieczeństwa PRL w ramach spraw operacyjnych o kryptonimach „Sieć” oraz „Rusalka”, prowadzonych w latach 1982–1984.

Andrzej Ostrowski

Był zatrudniony jako górnik dołowy w Kopalni Węgla Kamiennego „Borynia” w Jastrzębiu-Zdroju. W okresie delegalizacji ruchu związkowego działał w jego podziemnych strukturach. W dniach 19–24 VIII 1988 r. jako członek kopalnianego komitetu strajkowego brał udział w ww. kopalni w nielegalnym strajku. Został następnie karnie powołany do odbycia służby wojskowej, pomimo zwolnienia z tego obowiązku. Odbywał karną czynną służbę wojskową w okresie od 9 I 1989 r. do 13 XII 1989 r.

Piotr Polmański

Był działaczem NSZZ „Solidarność” w Piekarach Śląskich. W okresie legalnego funkcjonowania NSZZ „S” w KWK „Andaluzja” w Piekarach Śl. nie pełnił żadnej funkcji; uaktywnił się w czasie strajku okupacyjnego w tej kopalni po wprowadzeniu stanu wojennego. Dał się wtedy poznać jako aktywny organizator i działacz „S”. Za działalność w tym okresie został ukarany trzema miesiącami aresztu. Po wyjściu na wolność włączył się w działania zawiązujących się struktur podziemnych na terenie miasta. Od 1982 r. angażował się na terenie Piekar Śl. w działalność tzw. duszpasterstwa robotniczego oraz „Bractwa Trzeźwości”, funkcjonującego przy kościele pw. Imienia NMP i św. Bartłomieja. Pełnił rolę nieformalnego przywódcy ww. organizacji. W środowisku opozycyjnym był znany z negatywnego stosunku do ustroju i władz PRL. Organizował wyjazdy na Msze za Ojczyznę do Warszawy. W sierpniu 1986 r. przebywał w Wólce Węglowej koło Warszawy na kilkudniowym szkoleniu działaczy b. „Solidarności”. Miał szerokie kontakty z działaczami Huty „Warszawa”, skąd przywoził do Piekar Śl. wydawnictwa bezdebitowe, kolportując je wśród członków grupy. Był jednym z inicjatorów reaktywowania 9 III 1988 r. zdelegalizowanego NSZZ „S” przy KWK „Andaluzja”. Aktywiści „S” utworzyli tam piętnastoosobowy Komitet Założycielski NSZZ „S”, który jako pierwszy spośród podobnych w kopalniach wystąpił do Sądu Wojewódzkiego w Katowicach o rejestrację zakładowej NSZZ „S”. W maju 1988 r. Piotr Polmański wraz z innymi wziął udział w nielegalnej manifestacji w Katowicach. W czerwcu 1988 r. z jego inicjatywy powołano na terenie miasta Radę Tymczasową Miejskiej Delegatury „S” na obszar Piekar. W sierpniu 1988 r. został inicjatorem i przywódcą strajku w KWK „Andaluzja”. Po zakończeniu strajku, 23 VIII 1988 r., jego przywódcy zostali zwolnieni, ale w wyniku negocjacji przyjęto ich ponownie na nowych warunkach. Z uwagi na działalność opozycyjną ww. był w latach 1984–1989 rozpracowywany przez SB w ramach SOS krypt. „Prasa” oraz SOR krypt. „Cechownia”.

Emil Prysak

We wrześniu 1980 r. został delegatem do komitetu strajkowego MZM MOSTOSTAL w Poraju. Od 1980 r. był działaczem NSZZ „Solidarność”, a w kwietniu 1981 r. wstąpił do Konfederacji Polski Niepodległej i działał w grupie Stefana Jabłońskiego. W pierwszych miesiącach stanu wojennego został kolporterem podziemnej prasy, między innymi takich tytułów jak: „Nadzieja”, „Solidarność Walcząca”, „Tygodnik Mazowsze”, „Wiadomości Dolnośląskie”, przewoził również bezdebitowe książki i kasety magnetowidowe. Zbierał pieniądze na pomoc rodzinom osób uwięzionych. Brał również udział w nielegalnych demonstracjach rocznicowych na terenie Częstochowy. W 1989 r. przyczynił się do reaktywacji NSZZ „Solidarność” w Zakładach Jedwabniczo-Dekoracyjnych w Poraju.

Aleksandra Ryłko

W latach 1980–1989 była działaczką NSZZ „Solidarność”, od 1980 do 1981 r. pełniła funkcję sekretarza Komisji Zakładowej NSZZ „S” w Zakładach Naprawczych Przemysłu Węglowego w Bytomiu. W styczniu 1981 r. nawiązała kontakty z działaczami KSS KOR i zadeklarowała pomoc dla tej organizacji. W lipcu 1981 r. zorganizowała na terenie zakładu komórkę Konfederacji Polski Niepodległej. W swoim mieszkaniu organizowała cotygodniowe spotkania członków KPN. Była inspiratorką założenia na terenie zakładu Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania. Z uwagi na jej działalność oraz wpływ, jaki wywierała na załogę w zakładzie pracy, była przewidziana do internowania w ramach akcji „Jodła”. W dniu 14 XII 1981 r. zorganizowała strajk w zakładzie pracy, a od 16 XII 1981 r. ukrywała się. Biuro Kryminalne Komendy Głównej MO wydało zarządzenie o poszukiwaniu ogólnokrajowym i nadzwyczajnym Aleksandry Ryłko, a Prokurator Rejonowy w Bytomiu wydał list gończy. W styczniu 1982 r. została dyscyplinarnie zwolniona z pracy. 13 X 1983 r. ujawniła się i została objęta ustawą amnestyjną. Po ujawnieniu się nie zmieniła poglądów politycznych. Podjęła próbę reaktywacji struktur KPN w Bytomiu. Spotykała się osobami wcześniej internowanymi, b. działaczami NSZZ „S” i KPN. 16 VI 1988 r. została zatrzymana i osadzona w Areszcie Śledczym w Bytomiu za malowanie symbolu KPN na murach. 17 VI 1988 r. przeszukano jej mieszkanie. W kwietniu 1989 r. Aleksandra Ryłko zaczęła pełnić dyżury w punkcie konsultacyjnym do spraw tworzenia Tymczasowej Komisji Zakładowej NSZZ „S” w PSS „Społem” w Bytomiu. W maju 1989 r. z ramienia Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Bytomiu została członkinią Komisji Wyborczej w obwodzie nr 59 w Bytomiu.

Andrzej Simon

Jako pracownik Kombinatu Metalurgicznego Huty „Katowice” działał w strukturach związkowych NSZZ „Solidarność”, zwłaszcza po ogłoszeniu stanu wojennego. Organizował zbiórki pieniężne na rzecz pomocy internowanym, uczestniczył w kolportażu nielegalnych wydawnictw sygnowanych przez TKK NSZZ „S” Huty „Katowice” na terenie Dąbrowy Górniczej oraz w akcjach strajkowych na terenie huty. Za powyższe został internowany 28 VIII 1982 r. na podstawie decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Katowicach i osadzony w ośrodku odosobnienia w Zabrze-Zaborzu, gdzie przebywał do 2 XII 1982 r. Władze przypuszczały, iż mimo internowania Andrzej Simon może kontynuować działalność

związkową w zakładzie pracy czy miejscu zamieszkania, dlatego w latach 1984–1987 SB w Będzinie inwigilowała go w ramach sprawy o kryptonimie „Trudny”.

Piotr Świerczewski

W okresie 28 VIII – 3 IX 1980 r. uczestnik strajku w KWK „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju. W dniach 13–15 XII 1981 r. brał udział w obronie strajku podczas pacyfikacji kopalni. Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczył w akcjach propagandowych wymierzonych w politykę władz (kolportaż zakazanych ulotek, akcje plakatowe), ponadto wspierał osoby represjonowane i ich rodziny. Był członkiem tajnej Komisji Zakładowej „S”. Brał udział w strajku w KWK „Manifest Lipcowy” w 1988 r. Do czasu ponownej legalizacji NSZZ „S” był członkiem Tymczasowej Komisji Założycielskiej „S” na kopalni.

Wiesław Tarnas

Był jednym z założycieli Związków Zawodowych Funkcjonariuszy MO, za co został zwolniony ze służby, a 22 XII 1981 r. internowany i osadzony początkowo w areszcie KWMO w Katowicach, następnie w ośrodkach odosobnienia w Jastrzębiu-Szerokiej i Uhercach. Zwolniony z internowania 7 VII 1982 r. W latach 1983–1986 Służba Bezpieczeństwa PRL inwigilowała ww. w ramach Kwestionariusza Ewidencyjnego o kryptonimie „Kornik”, prowadzonego przez pion V-1 MUSW w Sosnowcu.

Andrzej Voigt

W latach 1985–1989 r. jako student Uniwersytetu Gdańskiego związany był z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów. Angażował się w działalność NSZ między innymi przez: redagowanie i rozpowszechnianie ulotek na uczelni, współorganizowanie i uczestnictwo w masowych strajkach studenckich na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Gdańskiego, aktywne wspieranie strajków na terenie Stoczni im. Lenina. Organizator pogotowia strajkowego, a następnie strajku wspierającego żądanie legalizacji „S” na Wydziale Ekonomiki Transportu Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie. Członek pierwszego kierownictwa uczelnianego samorządu studenckiego na Uniwersytecie Gdańskim.

Bogdan Wasiel

Członek NSZZ „Solidarność” przy Elektrowni „Jaworzno III” w Jaworznie, wszedł w skład Komitetu Zakładowego NSZZ „S”. W okresie od stycznia do września 1982 r. w ramach działalności w podziemnych strukturach „Solidarności” zajmował się produkcją i rozpowszechnianiem nielegalnych ulotek i druków. Zatrzymany w dniu 16 IX 1982 r., a następnie, tj. od 18 IX 1982 r., tymczasowo aresztowany. Osadzony w Areszcie Śledczym w Katowicach, skąd ze względu na zły stan zdrowia został zwolniony 2 XI 1982 r. Wyrokiem wydanym 28 XII 1982 r. przez Sąd Rejonowy w Jaworznie Bogdan Wasiel został skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby dwóch lat. W latach 1982–1986 pozostawał w zainteresowaniu operacyjnym Służby Bezpieczeństwa PRL.

Andrzej Włoszczyk

Jako student Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie współtworzył w 1977 r. Studencki Komitet Solidarności, oficjalnie działający pod szyldem Koła Filozoficznego. Działalność SKS-u polegała m.in. na organizowaniu wykładów o tematyce historycznej, kolportowaniu ulotek oraz literatury bezdebitowej. Po formalnym zlikwidowaniu Koła Historycznego przez władze AGH w lutym 1978 r. Andrzej Włoszczyk kontynuował działalność opozycyjną. W listopadzie 1978 r. zorganizował bibliotekę SKS-u, która funkcjonowała do czerwca 1980 r. Współpracował również z krakowskim Duszpasterstwem Akademickim. W czasie pielgrzymki papieża Jana Pawła II do Polski w czerwcu 1979 r. drukował i kolportował materiały religijne. 9 I 1982 r. w ramach akcji „Jodła” został internowany i umieszczony w ośrodku odosobnienia w Zabrze-Zaborzu, a następnie w Uhercach, skąd został zwolniony 23 VII 1982 r. Z racji prowadzonej działalności opozycyjnej w latach 1977–1980 był rozpracowywany przez Służbę Bezpieczeństwa PRL.

Michał Woziwodzki

W 1980 r. organizował struktury związkowe NSZZ „Solidarność” w Hucie Częstochowa, wówczas Hucie im. Bieruta. W czasie stanu wojennego dwukrotnie internowany: od 14 XII 1981 r. do 29 IV 1982 r. oraz od 9 XI 1982 r. do 1 XII 1982 r. Przebywał w ośrodkach odosobnienia dla internowanych w Zabrze-Zaborzu oraz Łupkowie. Udzielał się w duszpasterskich ośrodkach pomocy działających na terenie Częstochowy, takich jak Diecezjalny Komitet Pomocy Bliźniemu oraz Regionalny Komitet Obywatelski. W obliczu zmian ustrojowych organizował jako działacz „Solidarności” kampanię wyborczą w Częstochowie, której zadaniem było poparcie kandydatur działaczy opozycyjnych na stanowiska poselskie i senatorskie w wyborach 1989 r. W związku z działalnością w środowisku zdelegalizowanej „Solidarności” był inwigilowany w latach 80-tych przez Służbę Bezpieczeństwa PRL w ramach sprawy o kryptonimie „Łącznik”.

Jan Golec

Po wprowadzeniu stanu wojennego uczestniczył w strajku w jastrzębskiej KWK „Manifest Lipcowy”, która w 15 XII 1981 r. została brutalnie spacyfikowana. W okresie trwania stanu wojennego zaangażował się w działalność opozycyjną, m.in. pomagając represjonowanym i ich rodzinom, kolportując ulotki, prasę i książki wydawnictw podziemnych. W 1987 r. był współorganizatorem akcji umieszczenia na cmentarzu w Raciborzu pamiątkowej tablicy Ku Czcii Polskich Patriotów poległych z rąk władzy ludowej. W kolejnych latach (aż do 1989 r.) brał udział w strajkach, manifestacjach, akcjach ulotkowych, głodówce. Od czerwca 1988 r. był członkiem jawnego Tymczasowego Komitetu Założycielskiego „S” w KWK „Manifest Lipcowy”. Z uwagi na swoją działalność zatrzymywany przez SB (na 24 lub 48 godzin), a w konsekwencji zwolniony dyscyplinarnie z pracy w czerwcu 1988 r. (przywrócony do pracy w 1989 r.). Z materiałów zgromadzonych w zasobie IPN wynika też, że Jan Golec pozostawał w zainteresowaniu SB od 1988 r. w związku z kolportażem nielegalnych ulotek „Solidarności” (był za to karany grzywnami). Ponadto w okresie od 22 X 1988 r. do 21 I 1990 r. był w zainteresowaniu SB w ramach SOR kryptonim „Górnicy” dot. prowadzenia działalności antypaństwowej (materiały zniszczono).

Franciszek Kasprzak

Pracownik KWK „Borynia” w Jastrzębiu-Zdroju. W dniach 13–15 XII 1981 r. w ww. kopalni brał udział w strajku przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego. Po delegalizacji ruchu związkowego uczestniczył w działaniach podziemnych struktur „S”. W sierpniu 1988 r. za udział w strajku na kopalni został zwolniony dyscyplinarnie z pracy, mimo że miał liczną rodzinę na utrzymaniu. Brał ponadto udział w nielegalnych pielgrzymkach organizowanych na Jasną Górę i do grobu ks. Popiełuszki, jak również w demonstracjach w Katowicach, których celem było wyegzekwowanie przywrócenia do pracy zwolnionych górników.

Brunon Ponikiewski

Był działaczem NSZZ „Solidarność” oraz KPN przy KWK „ZMP” i KWK „Suszec”, gdzie prowadził również kolportaż ulotek oraz prasy związkowej. Był autorem i drukarzem pisma „Bagnet”. Dwukrotnie internowany: od 21 IV 1982 r. do 28 VI 1982 r. oraz od 16 X 1982 r. do 10 XI 1982 r., w czasie internowania tymczasowo aresztowany. Wyrokiem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu na sesji wyjazdowej w Katowicach wydanym w dniu 11 V 1983 r. skazany na 3,5 roku pozbawienia wolności. Zasądzoną karę odbywał w Zakładzie Karnym w Strzelinie, gdzie wraz z innymi więźniami w dniu 5 XII 1983 r. podjął 54 dniową głodówkę. Postanowieniem Sądu Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu wydanym 16 VII 1984 r. został warunkowo zwolniony z więzienia na mocy amnestii, ZK opuścił 19 VII 1984 r. Z uwagi na prowadzoną działalność polityczną był inwigilowany przez Służbę Bezpieczeństwa w ramach SOR o kryptonimie „Introligator” oraz dwóch Kwestionariuszy Ewidencyjnych o kryptonimach „Mont” i „Posejdon”.